ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: E. B., zastoupený Mgr. Markem Janstou, advokátem se sídlem Mladá Boleslav, Palackého 267, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2004, čj. 46 Az 739/2003 - 20,

takto:

I. **Kasační stížnost se zamítá.**

II. **Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.**

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 5. 2003, čj. OAM-1657/VL-11-P15-2002. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím nebyl stěžovateli podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů udělen azyl a současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že stěžovatel nenaplnil žádnou ze zákonných podmínek pro udělení azylu.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti namítá, že krajský soud nesprávně posoudil rozhodnutí žalovaného, kterým bylo vysloveno, že se stěžovateli azyl neuděluje, ani se na něj nevztahuje překážka vycestování. Stěžovatel při pohovoru v rámci řízení o udělení azylu uvedl, že jedním z důvodu, proč žádá o azyl v České republice jsou ekonomické a sociální důvody, neboť na Ukrajině je vysoká míra nezaměstnanosti a nefunguje systém sociálního zabezpečení a již dříve na území České republiky pracoval. Dalším důvodem jeho žádosti je fakt, že se dostal v rámci svého podnikání do finančních problémů, kdy byl vydírán ze strany místní mafie a členy této mafie opakovaně fyzicky napaden. Proto se rozhodl odejít od své rodiny do České republiky, kde zmizel z dosahu mafie. Se svou obavou o zdraví a život se opakovaně obracel na orgány policie a prokuratury, avšak zcela bezvýsledně. Stěžovatel požádal na území České republiky o azyl, protože situace na Ukrajině je problematická, policie, prokuratura a soudy jsou propojeny se skupinami mafie. Pokud jeho žádosti nebude vyhověno a bude se muset vrátit zpět na Ukrajinu, cítí se ohrožen na životě a svých lidských právech. Během své cesty do České republiky nepožádal o azyl v Polské republice, neboť se obával, že jej zde mafie bez problémů najde, protože v té době nebyl žádným způsobem omezen přechod hranic mezi Polskem a Ukrajinou. Česká republiky se mu jevila jako první bezpečná země na cestě z Ukrajiny. Stěžovatel se domnívá, že v jeho případě jsou splněny zákonné předpoklady pro udělení humanitárního azylu. V závěru kasační stížnosti stěžovatel žádá o přiznání odkladného účinek kasační stížnosti. Vzhledem k uvedenému stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek Krajského soudu v Praze, byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný i ve věci řízení o podané kasační stížnosti plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněná ve správním řízení a uvádí, že s rozsudkem soudu plně souhlasí. Žalovaný vzhledem k výše uvedenému považuje kasační stížnost stěžovatele za nedůvodnou, a stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost

uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Důvody, které stěžovatel v kasační stížnosti uvedl lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a) - nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu byl stěžovatelem podán 18. 3. 2002 a pohovor k důvodům návrhu byl proveden dne 20. 3. 2003 v pobytovém středisku B. p. B – J.. V rámci žádosti o azyl a pohovoru stěžovatel uvedl, že důvodem návrhu na zahájení řízení o udělení azylu jsou pouze ekonomické důvody, protože s bratrem založil malou pekárnu. Firma prosperovala, měli i několik zaměstnanců. Lidé z mafie ho začali vydírat a vyhrožovali mu smrtí, pokud jim nedá peníze. Později ho i fyzicky napadli. Dále stěžovatel dodal, že na Ukrajině neměl problémy s policií či se státními úřady a nikdy nebyl trestně stíhán. V protokolu výslovně potvrdil, že uvedl všechny důvody, které ho vedly k odchodu ze země původu a o které opírá svůj návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 30. 5. 2003, čj. OAM 1657/VL-11-P15-2002. stěžovateli azyl neudělil z důvodu nesplnění podmínek ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu.

Proti tomu podal stěžovatel žalobu, ve které uvedl, že žalovaný nesprávně posoudil jeho situaci. Uvedl, že byl na Ukrajině několikrát zbit neznámými osobami. Dodal, že se bojí o svůj život v případě návratu do své vlasti. V této žalobě stěžovatel navrhl, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného a věc vrátil zpět k dalšímu řízení. Rozsudkem Krajského soudu v Praze byla žaloba proti rozhodnutí žalovaného zamítnuta s odůvodněním, že žaloba není důvodná.

Nejvyšší správní soud shledal kasační námitku ohledně nesprávného posouzení právní otázky v daném případě nedůvodnou.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je

osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani řízení před soudem nikdy neuvedl, že by byl na Ukrajině jakkoli pronásledován, ani že má obavu z pronásledování z některého z důvodů uvedených pod písmenem b) výše citovaného ustanovení. Naopak jako důvody odjezdu z Ukrajiny uvedl vyhrožování ze strany mafie a ekonomické důvody. Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu umožňuje v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta jemuž byl udělen azyl podle ustanovení § 12 nebo § 14 zákona o azylu, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12. Odstavec 2 citovaného ustanovení pak stanoví, kdo se rozumí rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny. Stěžovatel však nikdy neuvedl, že by nějaký jeho rodinný příslušník byl azylantem a tato skutečnost ani nevyplynula ze správního spisu; proto žalovaný zmínil tento azylový důvod jen obecně. Podle § 14 zákona o azylu lze udělit azyl za situace, kdy v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Ze správního spisu není zřejmé, že by stěžovatel o udělení azylu z humanitárních důvodů požádal, správní orgán tak tuto možnost vážil rovněž jen z obecného hlediska, když vycházel z tvrzení o důvodech azylu.

Obecně lze k tzv. humanitárnímu azylu neboli azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu uvést, že jeho udělení je zcela věcí volné úvahy příslušného orgánu státní správy včetně úvahy o tom, zda jde o případ hodný zvláštního zřetele, protože na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. Žadatel o azyl tudíž neudělením azylu z humanitárního důvodu nemůže být zkrácen ve svých právech. Soudu tak nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem.

Za této situace Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovanému pak nad rámec běžných výdajů náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. 2. 2005

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu